

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

КАФЕДРА ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА

З А Т В Е Р Д Ж У Ю”
 Проректор
 з науково-методичної та навчальної
 роботи

О.Б. Жильцов
 2017 року

РОБОЧА ПРОГРАМА

ВИРОБНИЧА ПЕРЕДДИПЛОМНА ПРАКТИКА (УРБАНІСТИЧНИЙ ПЛЕНЕР)

Галузь знань 02 «Культура і мистецтво»

Спеціальність 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво,
 реставрація»

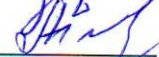
Освітній рівень другий (магістерський)

ІНСТИТУТ МИСТЕЦТВ

2017 – 2018 навчальний рік

Розподіл годин звірено з робочим навчальним планом.

Структура типова.

Заступник директора з науково – методичної та навчальної роботи А.О.Таранник

Робоча програма «Виробнича переддипломна практика (Урбаністичний пленер)» для студентів спеціальності 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація».

Розробник: старший викладач кафедри образотворчого мистецтва
Київського університету імені Бориса Грінченка
Прохорова Наталія Анатоліївна

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри образотворчого мистецтва
Інституту мистецтв

Протокол від «06» вересня 2017 року № 1

Завідувач кафедри

образотворчого мистецтва

Ю. В. Романенкова

© _____, 2017 рік

© _____, 2018 рік

Зміст

I. Пояснювальна записка	4
II. Опис виробничої переддипломної практики (урбаністичний пленер).....	6
III. Програма виробничої переддипломної практики (урбаністичний пленер)	7
IV. Місце і час проведення виробничої переддипломної практики (урбаністичний пленер).....	10
V. Підведення підсумків практики. Звітна документація.....	10
VI. Розрахунок рейтингових балів	11
VII. Рекомендована література	13
VIII. Зразки оформлення звітної документації	15

I. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Студенти спеціальності 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація» проходять виробничу переддипломну практику (урбаністичний пленер) в 11-му семестрі (Освітній рівень другий (магістерський)).

Проведення практики базується на закріпленні вмінь і навичок, отриманих студентом під час опанування навчальних дисциплін блоку формування фахових компетенцій протягом п'ятого курсу. Місце проведення практики – м. Київ. Виробнича переддипломна практика (урбаністичний пленер) – невід'ємна складова навчального процесу і є логічним завершенням дисциплін блоку формування фахових компетентностей. В ході практики студент творчо реалізує свої професійні знання, уміння і навички, самостійно приймає рішення.

Права та обов'язки студента-практиканта:

- Практикант здійснює свою діяльність згідно з правилами внутрішнього розпорядку, виконує всі розпорядження адміністрації закладу, керівників практики;
- Студент-практикант виконує всі види робіт, передбачених програмою виробничої переддипломної практики (урбаністичний пленер), веде документацію з практики;
- Після закінчення практики студент складає звіт з практики з переліком виконаних заходів і робіт, одержує відгук-оцінку від керівника практики;
- Практикант має право одержувати консультації керівника з усіх питань проведення практики;
- Практикант має право користуватися навчально-методичною літературою у бібліотеці закладу;
- Студенту, який не виконав програму практики з поважних причин, її проходження переноситься на інший період за визначенням кафедри без відриву від занять в Університеті.

Мета практики – закріплення теоретичних знань і практичних навичок із низки дисциплін блоку формування фахових компетенцій, отриманих під час їх опанування впродовж навчального року. Демонстрація ступені підготовленості з обраної спеціальності і професійної ерудиції.

Завдання практики:

- закріплення теоретичних знань і практичних навичок із низки дисциплін блоку формування фахових компетенцій, отриманих під час їх опанування впродовж навчального року. Ставити перед собою проблеми й обґрунтовувати їх актуальність;
- показати вміння студентів використовувати набуті знання в практичній роботі;
- вміння застосовувати в етюдах метод роботи кольоровими відношеннями;
- вміння створювати виразні композиційно-кольорові рішення в етюдах з природи;
- вміння виконувати живописні етюди та графічні замальовки архітектурного ландшафту, рослинних форм, живої та неживої природи;
- глибоко аналізувати й оцінювати різні аспекти мистецької діяльності з урахуванням світового досвіду.

У результаті проходження практики студент повинен навчитись:

- Методам взаємодії різних видів мистецтв та їх зв'язку з архітектурним середовищем;
- художньому мисленню, визначенню ролі різних видів мистецтв у художньому синтезі. Володінню виконання пошукових ескізів, композиційних рішень живописних і графічних творів.

У результаті проходження практики студент повинен виконати:

- Визначену програмою кількість живописних етюдів у техніці олійного живопису;
- Низку замальовок у техніках графіки;
- Підготувати звітну експозицію з пленерних робіт та пакет звітної документації.

У процесі проходження виробничої переддипломної практики (урбаністичний пленер) у студента формуються наступні **компетенції**:

- Володіння практичними навичками в різних видах образотворчого мистецтва;
- Навички зі створення художнього образу;
- Вміння виконувати самостійну творчу роботу в умовах природного ландшафту.

**II. ОПИС ВИРОБНИЧОЇ ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ
(УРБАНІСТИЧНИЙ ПЛЕНЕР)**

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній рівень	Характеристика виробничої практики (пленер)
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 6	Галузь знань 02 «Культура і мистецтво»	Нормативна
		Рік підготовки:
		6-й
		Семестр
Змістових модулів – 2	Спеціальність 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація»	Практична робота – 176 год.
		Установча конференція – 2 год.
Загальна кількість годин – 180	Освітній рівень другий (магістерський)	Звітна конференція – 2 год.
		Форма контролю: Залік

ІІІ. ПРОГРАМА ВИРОБНИЧОЇ ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ (УРБАНІСТИЧНИЙ ПЛЕНЕР)

Установча конференція (2 год.)

- Опис виробничої переддипломної практики (урбаністичний пленер). Місце і час проведення.
- Ознайомлення з програмою виробничої переддипломної практики (урбаністичний пленер). Завдання практики, матеріали, інструменти.
- Ознайомлення з системою розрахунку рейтингових балів.
- Систематизація та поглиблення основних теоретичних положень з дисциплін, знання яких необхідне для виконання на належному рівні завдань практики.
- Засвоєння необхідності поетапної роботи над етюдом, вибір техніки і художніх матеріалів для роботи на пленері.
- Ознайомлення з особливостями роботи на великих та малих форматах, з правилами застосування різних художніх матеріалів.

Тема 1. Етюди урбаністичного розгорнутого пейзажу в техніці олійного живопису (70 год.)

Формат: 30x40 см.

Матеріал: полотно, олійні фарби.

Мінімальний обсяг: 10 полотен.

Виконання урбаністичного розгорнутого пейзажу, пейзажів більш камерного характеру та пейзажних начерків з особливостями, характерними для даної пори року. Передання колірних особливостей пейзажу з урахуванням стану природи, погоди, вітру, хмарності тощо.

У пейзажах окрім архітектури можуть слугувати об'єкти: автомашини, мото та вело-техніка, залізничний, річковий транспорт, будівельна техніка.

В етюдах необхідно передати характер і конструкцію об'єкта. Важливо, щоб деталі техніки, потрібні для передачі її будови, не руйнували великої форми і не вносили в етюдах дрібність.

Загальні положення та порядок роботи, обов'язкові при виконанні пейзажу:

- Уважний вибір об'єкту багатопланового пейзажу, мотиву його зображення.
- Виконання попередніх начерків, етюдів. Визначення композиційного задуму.
- Побудова композиції, пошук головних композиційних рухів та напрямків.
- Визначення кольорового рішення, тонових та колірних співвідношень.
- Робота над художньою виразністю зображуваного мотиву, перевірка та уточнення композиційної основи.
- Деталізація, уточнення кольорів, світлотіні. Робота над узагальненням колористичного та тонального рішення.

Тема 2. Графічні етюди урбаністичного пейзажу (30 год.)

Розмір: формат А-4.

Матеріал: папір, олівець, сангіна, вугілля, акварель, гризайль.

Мінімальний обсяг: 10 аркушів.

Легкість, свіжість, розкутість – відмінна риса роботи над етюдом.

У графічному зображенні невеличкі постаті людей мають вторинне значення, зображуються для оживлення виду: показують настрої картини по одягу на людях чи аксесуарах і відображають характер історичної епохи.

Стафаж має допоміжну роль. Основна вимога до його зображення - умовність і лаконічність. Також необхідно враховувати ступінь віддаленості стафажу. На дальніх планах люди, як правило, зображуються гранично просто і геометризовано. Візуальні характеристики тут обмежуються пропорціями і силуетом. Середній план вимагає більш докладного зображення, звертається увага на деталі одягу. Ближній план моделюється рисами обличчя.

Тема 3. Урбаністичний пейзаж (76 год.)

Матеріал: полотно, картон, олія.

Формат 50x70 см.

Міський пейзаж є найбільш складним і різноманітним видом пейзажу. У ньому можна знайти поєднання різних форм, планів, контрастів, матеріалів, об'ємів і простору. Ці елементи пейзажу потрібно навчитися організовувати в композицію.

Виконується кілька маленьких пошукових етюдів пейзажу з архітектурними будівлями різними за типом будівлі. Це можуть бути як сучасні так і старі будинки, мости тощо.

У пейзажах треба знайти цікаве композиційне рішення, переконливий колористичний лад, освітлення, що найбільш повно розкриває красоту мотиву. Потрібно вибрати, який просторовий план буде головним, причому це не обов'язково повинен бути план з архітектурною спорудою. Виразність пейзажу багато в чому буде залежати від пластичного узагальнення його форм і деталей. В першу чергу треба шукати ритм і цілісність великих плям.

Коли рішення пейзажу знайдено, перейти до виконання творчої роботи з олійного живопису, батику – за вибором студента.

В пейзаж важливо вміло ввести стафаж. Фігури людей не повинні захаращувати пейзаж або бути хаотично розкиданими. Вставлені за місцем, вони повинні завершувати і оживляти композицію, бути співзвучними задуманому образу і доповнювати його.

Загальні обов'язкові положення.

- Аналіз планів пейзажу та об'єкту зображення. Вибір точки зору, виконання попередніх ескізних начерків.
- Визначення композиційного задуму, побудова композиції на площині аркушу (на полотні).
- Розміщення об'єктів та планів пейзажу згідно композиційного задуму.
- Попередня прорисовка головних планів пейзажу.

- Визначення колірною строю, вибір колористичного рішення.
- Передача освітлення, пошуки колірних рефлексів, характерних для пленерного пейзажу.
- Робота над виразністю зображуваних елементів, перевірка та уточнення композиції, робота над характеристиками окремих об'єктів.
- Узагальнення колористичного та тонального рішення.

Звітна конференція (2 год.)

ПЕРЕГЛЯД

Підведення підсумків практики. Звітна документація. Розрахунок рейтингових балів.

IV. МІСЦЕ І ЧАС ПРОВЕДЕННЯ ВИРОБНИЧОЇ ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ (УРБАНІСТИЧНИЙ ПЛЕНЕР)

1. Виробнича переддипломна практика (урбаністичний пленер) проводиться у місті Києві;
2. Практика передбачає роботу на відкритому повітрі на вулицях, у парках міста;
3. Виробнича переддипломна практика (урбаністичний пленер) проводиться на VI курсі у 11 семестрі протягом 4 тижнів.

V. ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИКИ

Звітна документація здається студентами по завершенню проходження практики протягом наступного тижня керівнику практики від ВНЗ на кафедру образотворчого мистецтва.

Вона включає:

1. Щоденник з проходження практики, який відображає зміст практики (календарний план);

2. Звіт з виконаної роботи з зазначеною кількістю виконаних завдань, місяцями їх виконання;
3. Відгук-оцінку керівника практики із зауваженнями.

Звіт з практики проходить у формі перегляду робіт, що проводиться комісією у складі завідувача кафедри та викладача, що керує урбаністичною пленерною практикою студентів VI курсу. Оцінка за практику виставляється з урахуванням рейтингових балів за видами діяльності практиканта (таблиця максимальних рейтингових балів додається) та вноситься в заліково-екзаменаційну відомість і залікову книжку студента за підписом керівника практики.

Студенти, які не виконали програму практики, за наявності поважної причини направляються на практику повторно, у вільний від навчання час.

VI. РОЗРАХУНОК РЕЙТИНГОВИХ БАЛІВ

Критерії оцінювання кожної теми

№ п/п	Критерії оцінювання	Кількість балів
1	Відповідність вимогам	10
2	Композиційне, колірне та тонове рішення	10
3	Передача перспективи, об'єму, матеріальності та простору	10
	Всього	30

**Таблиця максимальних рейтингових балів
за видами діяльності практиканта**

Види діяльності	Максимальні бали
Тема 1. Етюди урбаністичного розгорнутого пейзажу в техніці олійного живопису	30
Тема 2. Графічні етюди урбаністичного пейзажу	30
Тема 3. Урбаністичний пейзаж	30
Звітна документація	
Оформлення звітної документації	10
Підсумковий рейтинговий бал:	
	100

Порядок переведення рейтингових показників успішності

Рейтингова оцінка	Оцінка за шкалою університету	Значення оцінки
A	90-100	<u>Відмінно</u> – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками.
B	82-89	<u>Дуже добре</u> – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок.
C	75-81	<u>Добре</u> – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74	<u>Задовільно</u> – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, але достатній для подальшого навчання або професійної діяльності.
E	60-68	<u>Достатньо</u> – мінімально можливий (допустимий) рівень знань (умінь).
FX	35-59	<u>Незадовільно з можливістю повторного складання</u> – незадовільний рівень знань (умінь) з можливістю перескладання за умов належного самостійного доопрацювання.
F	1-34	<u>Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу</u> – достатньо низький рівень знань, що вимагає повторного проходження курсу.

VII. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Гаптилл А. Л. Работа пером и тушью / Пер. с англ. А. Ф. Зиновьев; Худ. обл. М. В. Драко. – Мн.: ООО «Попурри», 2001. – 256 с.: ил. (Наявний в електронному репозиторії: <http://elib.kubg.edu.ua/2793/>)
2. Грегори Н. Живопись маслом / Ноэль Грегори; пер. с англ. С. Кормашовой. – М.: Изд. дом «Кристина – новый век», 2005. – 51 с.: ил. (Наявний в електронному репозиторії: <http://elib.kubg.edu.ua/1139/>)
3. Фрэнкс Д. Рисунок карандашом / Джин Фрэнкс; пер. с англ. Е. Ильиной. – М.: АСТ: Астель, 2007. – 63 [1] с.: ил. (Наявний в електронному репозиторії: <http://elib.kubg.edu.ua/1137/>)
4. Чинь Ф.Д.К. Архитектура: форма, пространство, композиция / Ф. Д. К. Чинь. – М.: Астрель, 2005. – 399 с.: ил. (Наявний в електронному репозиторії: <http://elib.kubg.edu.ua/2753/>)

Додаткова:

5. Баррас Дж. Свет в акварели/Дж. Баррас. – М.: Кристина, 2005. – 48 с.
6. Волков Н. Цвет в живописи. – Электронный ресурс. – Режим доступа: <http://www.bibliotekar.ru/cvet-zhivopisi/1.htm>
7. Джонсон К. набросок и рисунок/К. Джонсон. – Минск: Попурри, 2011. – 117 с.
8. Жабинский В. Рисунок: Учебное пособие / В.Жабинский, А. Винтова. – М.: НИЦ ИНФРА-М, 2014. – 256 с.
9. Ковалев В. Золотое сечение в живописи/Ф. Ковалев. – К.: Выща школа, 1989. – 144 с.
10. Ольмедо С. Как писать пастелью/С. Ольмедо. – М.: АРТ-родник, 2001. – 121 с.
11. Сандомирский С. Начала теории живописи. – Электронный ресурс. – Режим доступа: http://samlib.ru/s/sandomirskij_s/nachala-teorii-zhivopisi.shtml
12. Смирнов Г. Рисунок и живопись пейзажа/Г. Смирнов, А. Унковский. – М.: Просвещение, 1965. – 59 с., ил.

13. Смит С. Полный курс рисунка и живописи/С. Смит, П. Монахен. – М.: ДЖИ Фабби Эдишинз, 2007. – 34 с., ил.
14. Тютюнник В. Материалы и техника живописи/В. Тютюнник. – М.: М.В.Шевчук, 2009. – 216 с.

VIII. ЗРАЗКИ ОФОРМЛЕННЯ ЗВІТНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ

1. Оформлення титульної сторінки звітної документації.

**Звітна документація
виробничої переддипломної практики (урбаністичний пленер)**

студента VI курсу

групи _____

Інституту мистецтв Київського університету імені Бориса Грінченка
спеціальність 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво,
реставрація»

(ПІБ практиканта)

Практика проходила на кафедрі образотворчого мистецтва

з _____ по _____ 2017 р.

Керівник практики від кафедри образотворчого мистецтва

ПІБ керівника

---

2. Оформлення щоденника практики

Перша сторінка щоденника:

ЩОДЕННИК

з виробничої переддипломної практики

(урбаністичний пленер)

Студента VI курсу групи _____

Інституту мистецтв Київського університету імені Бориса Грінченка

(прізвище, ім'я, по батькові)

Київ – 2017

Друга сторінка щоденника:

База проходження практики:

Термін проходження практики:

з « ____ » _____ по « ____ » _____ 20__ р.

Керівник практики:

(прізвище, ім'я, по батькові, посада)

Третя та наступні сторінки щоденника:

№ п/п	Термін виконання	Зміст виконаної роботи, висновки та пропозиції	Оцінка та зауваження керівника
1	2	3	4

